

O'TKIR YOG'LI GEPATOZ VA HELLP SINDROMI: IKKITA ANIQ HOMILADORLIK BUZILISHI

Angren universiteti Davolash ishi kafedrasi o'qituvchisi, akusher-ginekolog

Nasirova Durdonaxon Yusupjonovna

durdonaxonnasirova96@gmail.com

Dolzarbli: Homiladorlikning o'tkir yog'li gepatozi (o'ziga xos klinik obyekt sifatida ajratilgan. HO'YG kamdan-kam uchraydigan kasallik bo'lib, 10 000 dan 13 000 tagacha tug'ilish uchun 1 ta holatni tashkil qiladi. Erta tashxis qo'yish va o'z vaqtida tug'ish prognozini sezilarli darajada yaxshilaydi, bu ko'pincha ona va bola uchun o'linga olib keladi.

Preeklampsiya butun dunyoda, ayniqsa rivojlanayotgan mamlakatlarda onalar va perinatal o'lim va kasallanishning asosiy sababidir. Yuqori qon bosimi barcha homiladorlikning deyarli 10 foizini murakkablashtiradi. 1982 yilda Vaynshteyn ta'riflaganidek, "HELLP" – jigar disfunktsiyasi, trombositopeniya va gemolitik anemiya sindromining qisqartmasi. Preeklampsiya-eklampsiya bilan og'rigan bemorlarning 4 dan 18,9 foizigacha HELLP sindromi rivojlanadi.

HO'YG va HELLP sindromi o'rtasidagi munosabatlar aniq o'rnatilmagan. Shubhasiz, homiladorlik uchun xos bo'lgan bu ikki kasallik o'rtasida umumiy klinik va biologik belgilar mavjud. HELLP sindromi bilan preeklampsiya-eklampsianing asosiy belgilari bo'lgan gipertenziya va proteinuriya ko'pincha HO'YG bilan yuzaga keladi. Xuddi shunday, mikrovezikulyar steatoz preeklampsiya bilan og'rigan bemorlarda ham topilishi mumkin. Ba'zi mualliflar HO'YG va preeklampsiya bir xil kasallik ekanligini ta'kidladilar, ammo boshqa mualliflar HO'YG va preeklampsiya yoki HELLP o'rtasida gistopatologik (periportal sohalarda fibrin cho'kish yoki qon ketishi) o'xshashlik yo'qligini ta'kidladilar.

Tadqiqotning maqsadi: HELLP sindromi va homiladorlikning o'tkir yog'li gepatozi (HO'YG) bilan og'rigan bemorlarda xuddi shu davrda klinik, biokimyoviy topilmalar, asoratlari va ona-perinatal natijalar haqida xabar berish.

Tadqiqot materiallari va usullari: 1998 yil yanvardan 2000 yil dekabrgacha bo'lgan davrda HO'YG va HELLP sindromi tashxisi qo'yilgan bemorlarning tibbiy yozuvlari simptomlar, laboratoriya ma'lumotlari, onalik va perinatal asoratlarni ko'rsatish uchun ko'rib chiqildi. Muntazam laboratoriya tekshiruvi jigar funktsiyasi testlarini ketma-ket o'lchashni, to'liq qon hujayralari sonini, koagulyatsion profilni va buyrak funktsiyasi testlarini o'z ichiga oladi. AFLP va HELLP sindromi tashxisi qabul qilish va tug'ruqdan keyingi 3 kun (0 dan 5 kungacha) o'rtasida o'rnatildi. HELLP sindromi va AFLP o'rtasida onaning yoshi ($29,06 \pm 6,18$ va $29,0 \pm 6,67$ yil) va homiladorlik davri ($34 \pm 4,1$ ga qarshi $35,8 \pm 3,4$ hafta) mos ravishda o'xshash edi. HELLP sindromi bo'lgan bemorlar AFLP ga qaraganda katta paritetga ega edi ($2,25 \pm 1,5$ va $1,4 \pm 0,7$, $P < 0,006$).

Natijalar va munozaralar: tadqiqot davrida 7 bemorda HO'YG va 52 ayolda HELLP sindromi bo'shatish tashxisi bo'lgan. HELLP sindromi bo'lgan bemorlar HO'YG ga qaraganda katta paritetga ega edi ($P < 0,006$). HO'YG bilan og'rigan bemorlarda eng ko'p uchraydigan simptom barcha bemorlarda qayd etilgan bezovtalik, ko'ngil aynishi va / yoki qusish, qorin og'rig'i va sariqlik juda keng tarqalgan. HELLP sindromi bilan og'rigan bemorlarda bosh og'rig'i, qorin yoki epigastral og'riqlar va gematuriya eng ko'p uchraydigan alomatlar edi. HO'YG bilan og'rigan ayollarda katta gipoglikemiya, gipoxolesterinemiya, gipotrigliseridemiya, sarum transaminaza faolligi va past antitrombin III mavjud edi. HO'YG bilan tarqalgan tomir ichidagi koagulyatsiya, o'tkir buyrak etishmovchiligi, astsitlar, seroma va ensefalofatiya ko'proq uchraydi.

Xulosa: Ma'lumotlarga ko'ra, HO'YG bilan kasallanish ortib bormoqda, ammo onalar va homila o'lim darajasi pasaymoqda. Tadqiqotchilar jigar disfunktsiyasi va preeklampsi bilan koagulopatiya rivojlanishi bilan bog'liq potentsial xavflarni uzoq vaqtdan beri tan olishgan bo'lsa-da, HELLP sindromi bo'lgan bemorlarning aksariyat qismini aniqroq tashxislash qiyinligicha qolmoqda. HELLP va HO'YG ikkalasi ham jigarga ta'sir qiladi, ammo jigar shikastlanishi darajasida farqlanadi.